

Kompletterande planeringsunderlag 2 2026–2028

Innehåll

Inledning.....	3
Demografiskt tryck	4
Regionbidragsfördelning inom DRN för folkhälsa	4
Regionbidrag till Styrelsen för fastighet, stöd och service	5
Regionbidrag till Styrelsen för logistik.....	7

Beslutad av: Biträdande ekonomidirektör

Beslutsdatum: 250321

Processansvar: Koncernstab verksamhetsuppföljning, ekonomi och inköp

Mottagare: Representanter för de politiska partierna i regionfullmäktige

Inledning

Efter det stora planeringsunderlaget som lämnades till partierna den 7 februari, görs under våren ett antal kompletterande planeringsunderlag av mer teknisk karaktär. Detta dokument är det andra av fyra planerade kompletteringar.

Kompletterande planeringsunderlag 2 innehåller bedömningar om demografiskt tryck, regionbidrag för folkhälsa inom DRN samt bedömt behov av regionbidrag till Styrelsen för fastighet, stöd och service och Styrelsen för logistik.

Partierna väljer själva att lägga in identifierade regionbidragsbehov i Budgetverktyget. Budgetteamet är till förfogande för stöd i budgetberedningen och för teknisk support i systemet, men lägger inte in de satsningar som beskrivs i de kompletterande planeringsunderlagen.

Plan för nästkommande planeringsunderlag

Kompletterande planeringsunderlag 3 – leverans den 8 april

- Läkemedel
- Kostnader för digitalisering och bedömt behov av regionbidrag till regionstyrelsen
- Pensionsprognos
- Finansiell hållbarhetsanalys
- Konsekvenser av föreslagna förändringar i internhandeln

Kompletterande planeringsunderlag 4 – leverans den 30 april

- Ny skatteprognos
- Eventuellt övrigt från vårpropositionen

Demografiskt tryck

I planeringsunderlaget föreslogs att sjukhusen under planperioden skulle kompenseras för LPIK och demografiskt tryck. Prognos för LPIK lämnades i Kompletterande planeringsunderlag 1 och i detta kompletterande planeringsunderlag lämnas nu en prognos för det demografiska trycket.

Demografiskt tryck är ett begrepp som används för att illustrera hur kostnaderna kan komma att utvecklas till följd av befolkningsutvecklingen. Denna demografikomponent i kostnadsutveckling består av två delar; 1) en volymdel som är baserad på befolkningsprognosen i antal personer och 2) en vårdtyngdsdel som är baserad på kostnadsfördelningen per ålder och kön. För prognosen nedan har den totala kostnaden för specialiserad vård, primärvård och tandvård 2023 använts fördelat på ettårsklasser samt för män och kvinnor. Dessa kostnadsvikter har sedan skrivits fram med prognosen för befolkningsutvecklingen, vilket innebär en behovsviktad befolkningsprognos för att illustrera det demografiska trycket.

Under perioden ligger det demografiska trycket relativt stabilt runt 0,8 procent per år. Detta kan jämföras med den oviktade befolkningsprognosen på ca 0,35 procent per år. Partierna väljer (som i alla andra frågor i planeringsunderlagen) huruvida de avser kompensera för demografiska trycket. Detta kan i Budgetverktyget göras antingen som ett påslag på index utöver LPIK (eller annat index partiet väljer), alternativt som satsning på egen rad till OSN.

Tabell 1. Demografiskt tryck för hälso- och sjukvården per år 2026–2028

	2026	2027	2028
Demografiskt tryck	0,79 %	0,76 %	0,76 %

Regionbidragsfördelning inom DRN för folkhälsa

De delregionala nämndernas (DRN) budget för folkhälsa bygger på historik från de tidigare hälso- och sjukvårdsnämndernas beslut inom folkhälsoområdet. Vid införandet av den nya politiska organisationen överfördes befintliga folkhälsoavtal och motsvarande regionbidrag från respektive hälso- och sjukvårdsnämnd till motsvarande delregional nämnd. Det medför att respektive nämnd idag har olika mycket medel att disponera i sina folkhälsobudgetar.

2023 gav de fem delregionala nämnderna i uppdrag till ansvariga tjänstepersoner att ta fram gemensamma samverkansavtal gällande folkhälsa för Västra Götaland. Avtalen ska börja gälla från och med januari 2026 och utgångspunkten är bland annat *Plan för regionövergripande folkhälsoarbete*, som strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden (SSN) antog i april 2024. Ersättningen är differentierad utifrån befolkningsstorlek och är uppbyggd på samma sätt oavsett kommun och nämndområde för att skapa mer jämlika förutsättningar att bedriva ett lokalt folkhälsoarbete.

I ett initiativärende till SSN den 28 februari föreslog S, V, MP, C och L att vid omfördelning av övriga medel i nämndernas folkhälsobudget mellan de delregionala nämnderna ska socioekonomiskt care need index (CNI) användas. (Övriga medel är budget för folkhälsa som inte är direkt kopplad till samverkansavtalen.) SSN beslutade på sammanträdet att överlämna ärendet till koncernkontoret för beredning.

För att anpassa respektive nämnds regionbidrag efter de nya samverkansavtalen samt om den socioekonomiska fördelningsmodellen enligt initiativärendets förslag ska införas, behöver justering göras i fördelningen av regionbidragen mellan de delregionala nämnderna inför 2026.

Tabell 2. Förslag omfördelning av regionbidrag mellan delregionala nämnder inför 2026, mnkr

	DRN N	DRN V	DRN G	DRN S	DRN Ö	Summa
Omfördelning (tkr)	-0,357	7,154	-2,415	0,497	-4,879	0

Koncernkontoret noterar att initiativärendet till SSN även föreslår ett tillskott om 10 mnkr till DRN 2026 för att stärka folkhälsobudgeten enligt fördelning utifrån CNI. I initiativärendet framgår det inte varifrån medlen ska komma. Om inte SSN ska finansiera satsningen kan initiativärendet hanteras i beredningen av regionfullmäktiges budget. Om partierna i sin budgetberedning tar hänsyn till initiativärendet föreslås den procentuella fördelningen i tabellen nedan användas.

Tabell 3. Förslag fördelning av tillkommande medel folkhälsa mellan DRN enligt CNI

	DRN N	DRN V	DRN G	DRN S	DRN Ö	Summa
Fördelning enligt CNI (%)	15%	17%	41%	13%	14%	100%

Regionbidrag till Styrelsen för fastighet, stöd och service

Förvaltningen för fastighet, stöd och service (FFSS) gör varje år en bedömning av styrelsens behov av regionbidrag för kommande år. Sammanställningen redovisar i första hand bedömt behov av regionbidrag för 2026. Beloppen för 2027–2028 är förknippade med större osäkerhet.

FFSS har generellt använt LPIK exklusive läkemedel som index för uppräknings av identifierade kostnader. För hyresbidraget är uppräknings baserad på tvåprocentigt fastighetsindex. Om regionbidragen läggs in enligt nedan bör därför inte ytterligare index användas för Styrelsen för fastighet, stöd och service i Budgetverktyget, då det skulle ge en dubbel indexuppräknings.

Det bedömda behovet av regionbidrag ökar kraftigt mellan 2025 och 2026, huvudsakligen till följd av en prognostiserad ökning av kostnaderna för sjukresor med närmare 90 mnkr. Det är svårt att prognostisera den framtida kostnaden för sjukresor då det är flera rörliga komponenter. En viktig aspekt är emellertid att de politiska målsättningarna om ökad koncentration av vissa vårdformer är en bidragande faktor till ökningen. Regionbidraget ökar även till följd av hyresbidrag för nya investeringar. Den senaste tiden har bland annat Axevalla hästskola, Rörpost Östra, om- och tillbyggnad operation och kirurgi på Näl samt ombyggnation av akutmottagningen och psykiatrin hus 17 på Kungälv sjukhus aktiverats, vilket lett till ökade avskrivningskostnader. Budget- och planperioden påverkas också av tre stora investeringsprojekt; Sahlgrenska Life etapp 1, Östra förlossning och neonatal samt Östra IVA/tryckkammarbehandling. Enligt gällande hyresmodell ska förvaltningarna inte belastas till fullo av avskrivningskostnader, vilket kräver regional finansiering av

den subventionerade delen. Hyresbidraget ökar kraftigt mellan 2027 och 2028 (35 procent) till följd av investeringarna ovan.

Tabellen nedan är FFSS bedömning av regionbidragsbehov. Koncernkontoret har inte gjort någon värdering av det inkomna materialet, utan överlåter detta till partierna som en del av den politiska budgetberedningen.

Tabell 4. Behov av regionbidrag till Fastighet, stöd och service, ej ackumulerande (mnkr)

	2026	2027	2028
Hyresbidrag	415,1	427,4	575,9
Inhyrnings- och evakueringsbidrag	19,7	20,4	16,6
Täckning kapitaltjänstkostnader, energieffektiviseringsram	109,4	117,6	122,5
Sänkt energikostnad pga energiinvesteringar	-50,2	-58,5	-65,0
Laddinfrastruktur	6,5	8,8	11,0
Merinvesteringar i klimatsmarta materialval och återbruk	4,1	6,3	8,5
Regionbidrag serviceverksamhet	17,2	17,7	18,3
Informatik och standardisering	22,1	22,9	23,5
Tillgänglighetsenheten	7,5	7,8	8,0
Regionbidrag konstenheten	14,7	15,6	16,4
Avskrivningskostnader konst	6,0	6,1	6,2
Rivningskostnader	76,3	117,7	22,0
Kostnad nedskrivning av bokfört värde	6,6	0,6	3,8
Sjukresor	511,5	529,9	544,7
Sahlgrenska Life hus 1 & 2, Projektledning mm	2,0	2,0	2,1
Utredningar i ägaruppdrag	1,6	1,6	1,7
Uppbyggnad av intern och extern säkerhetsplattform	2,5		
Overhead projektledning	19,5	20,2	20,8
Regionbidragsväxling OLV	-0,6	-0,6	-0,6
Administrativ effektivisering	-7,6	-7,6	-7,6
Summa	1 183,6	1 255,8	1 328,5
Årlig förändring	117,8¹	72,2	72,7

¹ Jämfört med beslutad budget 2025

Regionbidrag till Styrelsen för logistik

Styrelsen för logistik erhöll i budget 2025 ett regionbidrag uppgående till 69,8 mnkr. De större förändringarna 2026–2028 jämfört med budget 2025 avser en sänkning av utvecklingsbidraget till Material i vården (MiV) från 50 till 20 mnkr samt minskat behov av regionbidrag för beredskapslagring av livsmedel från 10 till 5 mnkr. När det gäller MiV handlar minskningen om att grundinförandet snart är genomfört samt en justering av en felaktig fördubbling av regionbidraget för detta ändamål. Avseende beredskapslagring livsmedel tillfördes styrelsen för 2025 ett regionbidrag om 10 mnkr för beredskapslager både vad gäller kvalitet och kvantitet för att säkerställa livsmedelsförsörjningen. Bedömningen inför 2026-2028 är ett behov uppgående till 5 mnkr årligen för att upprätthålla beredskapen. Samtidigt ökar behovet av regionbidrag för regiontvätteriet avseende Utvecklingsplan 2030 med 8 mnkr mellan 2025 och 2026. Utvecklingsplanen syftar till att modernisera verksamheten med mer effektiva flöden och en bättre arbetsmiljö. Med hänsyn till marginella justeringar i övriga poster minskar sammantaget regionbidragsbehovet med drygt 26 mnkr 2026.

Tabellen nedan är Försörjningsförvaltningens bedömning av regionbidragsbehov. Koncernkontoret har inte gjort någon värdering av det inkomna materialet, utan överlåter detta till partierna som en del av den politiska budgetberedningen. Försörjningsförvaltningen har använt ett index på två procent. Om regionbidragen läggs in enligt nedan bör därför inte ytterligare index användas för Styrelsen för logistik i Budgetverket, då det skulle ge en dubbel indexuppräknings

Tabell 5. Behov av regionbidrag till Styrelsen för logistik, ej ackumulerande (mnkr)

	2026	2027	2028
Ekologiska livsmedel	3,2	3,3	3,3
Gasbilar	0,5	0,5	0,6
Ökade IT-kostnader	0,9	0,9	1,0
Ersättning friskvårdsbidrag	0,2	0,2	0,2
Strategiska utvecklingsmedel	5,7	5,8	6,0
Utvecklingsbidrag <i>Material i vården</i>	20,0	20,4	20,8
Beredskapslagring livsmedel	5,0	5,1	5,2
Tvätteriet - Utvecklingsplan 2030	8,0	4,0	8,0
Total	43,6	40,3	45,0
Årlig förändring	-26,2	-3,3	4,7